

ДАНИЕЛА ИВАНОВА-НАЙБЕРГ ДОИДЕ ОТ АМЕРИКА С ТРЕТА СТИХОСЪБИРКА

Българката, която популяризира родния фолклор зад океана, събра ново вдъхновение от Родопа, Рила и Пирин

Човек и творец да е, и хоро да плете, и музика да свири, и стихове да реди, и към небето да лети, си остава свързан със земята с яки корени, където е посаден за първи път. Но поотрасне ли, полетни духът му на крилете на мечтите. Такава е Даниела Иванова-Найберг в най-новата си стихосбирка "В ухото на раковината", трета поредна с откровения и признания в стихове след "Последната неделя на септември" и "Мирис на вода". С всяка от тях авторката, за която писахме неотдавна, гледа на света като нещо, което изживява.

Днес, когато дъщеря и Ана-Мария рецитира, Даниела се опитва да я следва. Защото по един начин звучи от младото момиче и по друг - от автора. В думите им има уморени коне, които не сънуват вятъра, с криле - пленници на небето, цялото мироздание до доброто, което хъкри в гърнето, а в него билките разговарят.

Поетичният свят на фолклористката

е в мозайка от слънчеви зайчета; там свирят гайди от Родопа, остават стъпки в Рила и Пирин, блика безмерна болка от битката с живота след безкрайните пристъпи на тъга по сина Любчо, който си отива от този свят на 6 години. Поезията на Даниела е дрека, изтъкана от послания, музика, стих, от инструментите на музикантите. Гари, съпругът ѝ, американец, професор по музика, е влюбен в българския фолклор и в българската култура. Със сватбен подарък за Гари жена му пее песен-изповед с думите на "Дремка ми се дреме, мила мамо".

"Няма спиране тази стихия, дато напире, - крие се зад едно листо, сиво сиво малък лист, дото цялата ме побира" - поезията ѝ разказва за онзи воеводка, стъпила с единия крак в Рила, с другия - в Пирин, за

обичта към хората от Родопа, за гайди... "Луда ставам, като ги чуя - признава Даниела. - Те не се забравят, не се изоставят, те просто се носят в ума и в сърцето, и във всички спомени."

"Девойко, мари хубава, силни ми вино да пия, девойко!" - заиграва Даниела на хоро. И поеличав в него всички присъстващи. Разказва как разменила блузона за тамбура, понесла към Америка три пълни кифара с костюми, гайди, гъдулки и други народни инструменти да захрани българите там с родния фолклор, с музика. Красивият ѝ глас се люшва над главите на всички присъстващи, хубав, силкав, български, топъл, разказващ за минали славни герои в легенди и наши приказки, за стари времена, за фолклор, за днешна мъка и радост.

Когато паднат мъглите над онова Сребърно езеро във Вашингтон, край което живее, споменат за тази вечер ще топли сърцето на нашенката и тогава вероятно ще се роди новата ѝ стихосбирка. Вече готови явява с пътеписи, с разказани неща и връщане назад, подканя ни да опитаме смокини и ядки, аракирани прекрасно от дъщеря ѝ Ана-Мария, която е веган.

Даниела е човек, който е имал своите немалко и нелепи загуби. Своите

житейски флустрации, но каквото и да ѝ се е случило, в поезията ѝ няма черно. И това се харесва на всички, които прочетат най-новите ѝ стихове. Повечето хора днес не издържат на напрежението, на недомылката, на проблемите. Те хленчат и се оплакват непрестанно, слаби са. Все някой им е крия. Но има други, като Даниела, и нейната държелост се харесва на всички като пример. Тя може да разговаря с морето, с мидите, с раковините, с небесата, да се омайва от планините ни, да става гуда по гайдите, щом засвирят румилата им. Тогава тя разговаря със себе си.

Всичко в поезията ѝ е сведено до разговора

Всеки умен човек прави това непрекъснато - умее да разговаря със себе си. Сенека е казал в древността: "Разговаряй със себе си. Но ако приемеш разговора, внимавай с какъв човек разговаряш". Е, тя разговаря, пее, свири, мисля, более, страда и се радва с всичките видове изкуства, които владее - като фолклорист, музикант, поетеса, повела житейско хоро в безкрайна върволица.

Даниела поведе хоро и на представянето на новата си книга "В ухото на раковината". Пя и игра,

накара хората да пият, да тропат в ритъм с крака и да участват в общо българско хоро на духа. Това тя го умее - да поведе хоро на българския дух. А то се удава на малко творци, които умеят да гледат на света със своите сапфирени очи по много красив начин. После да го претвори по красив сапфирен начин в стиховете си.

По думите на нейната издателка Ана Боянова, Даниела можела да гадае на пълеш. Други гадаят на боб, на картите таро, на кафе. Но тя донася в нейния дом един пълеш и казва: "Ако е зрял и хубав, значи, че книгата ще потръгне и ще бъде добра". Пълешът

се оказал великолепен. Както и книгата. И това се дължи не само на пълеша, убедени са всички.

Като фолклорист Даниела познава много добре българските обичаи, ритуали. Дали ще направи баница или ще напише стих, дали ще посвире, заиграе или запее, са все части от нейните таланти. Всеки ден там, в Америка, тя кръстосва различни щати, среща се с българи, организира ги в групи, учи ги на народни танци, пее, свирят, празнуват нашите български празници. Работи с българи, но и с американци - учи ги на български език, това е просто нейният начин да живее с корените на родната и с полета на душата - всеки ден тя пее, танцува, играе, повела големите и малките им деца в нашите фолклорни танци. То е това, което носи в себе си, на крилете на духа и в корените си. Докато преодолява дългите разстояния в безкрайни пътувания, Даниела попада в своята собствена тиландра, а там намира себе си. Поезията ѝ е излята от душата и сърцето. Тя пише така, както вижда света и преживява нещата от живота в себе си край езерото, където живее. Българка!

Три поколения - Даниела (вляво) с дъщеря си Ана-Мария и майка си